

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

એફ. એમ. દેવરુ ગણપતિ ભટ

વિ.

પ્રભાકર ગણપતિ ભટ

૧૯ ડિસેમ્બર, ૨૦૦૩

[વાય. કે. સબરવાલ અને ડૉ. એ. આર. લક્ષ્મણન, જસ્ટિસ]

દસ્તાવેજ અને કાગળો:

ભેટ દસ્તાવેજ-નિષ્પાદન-બહેને તેના ભાઈ પાસેથી ખરીદેલી મિલકત તેના ભત્રીજાને ભેટ આપી-શરત કે જો તેના ભાઈને અન્ય પુરુષ બાળક જન્મે, તો તે સંયુક્ત ધારક રહેશે-રચના-ઠરાવ્યું: સમગ્ર દસ્તાવેજ વાંચતા જણાય છે કે દાતાનો ઉદ્દેશ તેના ભાઈના તમામ પુરુષ બાળકોને મિલકતોના સંયુક્ત ધારક બનાવવાનો હતો અને તેના ભત્રીજાની તરફેણમાં સંપૂર્ણ અધિકાર બનાવવાનો ન હતો-વધુમાં, ભેટ દસ્તાવેજના નિષ્પાદન પછી જન્મેલા પુત્રને મિલકતમાં હિત

છે-આવા અધિકારનું નિર્માણ કલમ ૨૦-સંપત્તિ હસ્તાંતરણ અધિનિયમ,
૧૯૮૨, કલમ ૨૦ હેઠળ માન્ય છે.

કાયદાનું અર્થઘટન:

રચનાના નિયમો - નિષ્પાદન કરનારનો ઉદ્દેશ - તમામ શબ્દોને તેમના
સામાન્ય કુદરતી અર્થમાં અને સમગ્ર દસ્તાવેજને વાંચીને નક્કી કરવો.

જી. ની બહેને તેની લાચાર પરિસ્થિતિઓને કારણે જી. પાસેથી તમામ
મિલકતો ખરીદી હતી. બહેન નિઃસંતાન હતી અને તેણે ભેટ દસ્તાવેજ હેઠળ તેના
ભત્રીજા-અપીલકર્તાને મિલકત ભેટ આપી હતી, જેમાં શરત હતી કે જો તેના
ભાઈને અન્ય પુરુષ બાળકો જન્મે તો તેઓ અપીલકર્તા સાથે સંયુક્ત ધારક
રહેશે. ભેટની મિલકતો પૈતૃક હતી. જ્યારે ભેટ દસ્તાવેજનું નિષ્પાદન થયું ત્યારે
અપીલકર્તા સગીર હતો અને થોડા વર્ષો પછી તેનો ભાઈ-પ્રતિવાદીનો જન્મ
થયો. પ્રતિવાદીએ મિલકતોમાં અડધો હિસ્સો માંગીને ભાગલા અને કબજા માટે
દાવો દાખલ કર્યો. ટ્રાયલ કોર્ટે દાવાને મંજૂર કર્યો. અપીલકર્તાએ અપીલ દાખલ
કરી. હાઈકોર્ટે અપીલ રદ કરી. આથી, વર્તમાન અપીલ.

અપીલકર્તાએ દલીલ કરી કે ભેટ દસ્તાવેજના સાચા અર્થઘટન પર,
દાતાના અવસાન પર, અપીલકર્તા મિલકતનો સંપૂર્ણ માલિક બન્યો અને

પ્રતિવાદીનો તેના પર કોઈ અધિકાર નથી; અને દાતાએ અજાત પુરુષ બાળક (**unborn male child**)ના લાલ માટે સમગ્ર મિલકતનું હિત બનાવ્યું ન હોવાથી, ભેટ દસ્તાવેજ હેઠળ બનાવવાનો પ્રયાસ કરાયેલ હિત અમાન્ય છે.

અપીલને રદ કરતા, કોર્ટે ઠરાવ્યું કે:

૧.૧. ભેટ દસ્તાવેજમાં "આ મિલકત તમારી રહેશે અને અન્ય કોઈને તેના પર કોઈ અધિકાર અને ટાઈટલ રહેશે નહીં" એ શબ્દોને અલગથી વાંચી શકાય નહીં. આ શબ્દો પછી તરત જ એવા શબ્દો આવે છે કે 'જો તમારા માતાપિતાને કોઈ પુરુષ બાળકો જન્મે, તો તમે તે પુરુષ બાળકો સાથે વર્ણવેલ સ્થાવર મિલકત અને ઘરનો સંયુક્ત ધારક તરીકે આનંદ માણશો'. મિલકતને સંબંધિત કોઈ અપવાદ નથી. જ્યારે દાતાએ કહ્યું કે 'અન્ય કોઈને તેના પર કોઈ અધિકાર કે ટાઈટલ રહેશે નહીં', ત્યારે તે ફક્ત અગાઉ જણાવેલ વાતને પુનરાવર્તિત કરી રહી હતી કે તેણે અપીલકર્તાને સ્થાવર મિલકત અને ઘર ભેટ આપવાનું નક્કી કર્યું હતું કારણ કે તે સમયે, અપીલકર્તા દાતાના ભાઈનો એકમાત્ર પુરુષ બાળક હતો. ભેટ દસ્તાવેજમાં એવા કોઈ લાયકાત ધરાવતા શબ્દો નથી કે જે અજાત પુરુષ બાળકોને મિલકતના ટાઈટલમાંથી બાકાત રાખવાનો દાતાનો ઇરાદો દર્શાવે, જે તેણે તેના જીવનકાળ દરમિયાન જાળવણી માટે જાળવી રાખી હતી. સમગ્ર દસ્તાવેજની ભાષા અને ભાવ સ્પષ્ટપણે દાતાનો ઇરાદો દર્શાવે છે કે ભેટમાં આપેલી તમામ મિલકત તેના ભાઈના પરિવારમાં, તેમની પૈતૃક મિલકતો હોવાને

કારણે, રહેશે. અને તેનો અપીલકર્તા અને અન્ય પુરુષ બાળકો જે જન્મે છે તેઓ સંયુક્ત ધારક તરીકે કોઈપણ મિલકતનો અપવાદ વિના આનંદ માણશે; અને દાતાનો ઈરાદો અપીલકર્તાની તરફેણમાં સંપૂર્ણ અધિકાર બનાવવાનો ન હતો. [૧૨૭૦-બી-ઈ]

૧.૨. અજાત વ્યક્તિની તરફેણમાં હિતના હસ્તાંતરણ પર કોઈ પ્રતિબંધ નથી. સંપત્તિ હસ્તાંતરણ અધિનિયમ, ૧૮૯૨ ની કલમ ૨૦ અજાત વ્યક્તિના લાભ માટે હિત બનાવવાની પરવાનગી આપે છે જે તેના જન્મ પર હિત મેળવે છે. કોઈ પણ જોગવાઈ અમારા ધ્યાન પર લાવવામાં આવી નથી જે એવી શરત રાખે કે અજાત વ્યક્તિની તરફેણમાં મિલકતમાં સંપૂર્ણ હિત બનાવી શકાતું નથી. તાત્કાલિક કેસમાં, દાતાએ મિલકત તે સમયે જીવતા અપીલકર્તાની તરફેણમાં ભેટ આપી અને તે પણ શરત રાખી કે જો તેના ભાઈને અન્ય પુરુષ બાળકો પછીથી જન્મે તો તેઓ અપીલકર્તા સાથે સંયુક્ત ધારક રહેશે. આવી શરત અધિનિયમની કલમ ૧૩ દ્વારા અસરગ્રસ્ત નથી. આવા અધિકારનું નિર્માણ અધિનિયમની કલમ ૨૦ હેઠળ માન્ય છે. આમ, પ્રતિવાદી તેના જન્મ પર મિલકતનો હકદાર બન્યો. [૧૨૭૦-ડી-એફ]

રાજ બજરંગ બહાદુર સિંહ વિ. ઠાકુરૈન બખ્તરાજ કુઅર, એઆઈઆર (૧૯૫૩) એસસી ૭, ને અલગ પાડવામાં આવ્યો.

૨. રચનાનો નિયમ સારી રીતે સ્થાપિત છે કે દસ્તાવેજના નિષ્પાદન કરનારનો ઇરાદો તેના સામાન્ય કુદરતી અર્થમાં તમામ શબ્દોને ધ્યાનમાં લીધા પછી નક્કી કરવાનો છે. નિષ્પાદન કરનારના ઇરાદાને જાણવા માટે દસ્તાવેજને સમગ્ર રીતે વાંચવાની જરૂર છે. તે સંજોગોને પણ ધ્યાનમાં લેવું જરૂરી છે કે જેના હેઠળ કોઈ ચોક્કસ શબ્દોનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હોય. [૧૨૬૯-એફ-૭]

સિવિલ અપીલ ક્ષેત્રાધિકાર : સિવિલ અપીલ નંબર ૪૩૮૫ ઓફ ૨૦૦૧.

કર્ણાટક હાઈકોર્ટના આર.એફ.એ. નંબર ૩૯૧ ઓફ ૧૯૯૧ માં ૧૬.૨.૯૯ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

અપીલકર્તા માટે આર. એસ. હેજ, ચંદ્ર પ્રકાશ, સુશ્રી સાવિત્રી પાંડે અને પી. પી. સિંહ. પ્રતિવાદી માટે એસ. એન. ભટ અને દિવાકર ચતુર્વેદી.

કોર્ટનો ચુકાદો વાય. કે. સબરવાલ, જસ્ટિસ દ્વારા આપવામાં આવ્યો: પક્ષકારો ભાઈઓ છે. અપીલકર્તા/પ્રતિવાદી મોટો ભાઈ છે. પ્રતિવાદી/વાદી નાનો ભાઈ છે. પ્રતિવાદી દ્વારા દાવો કરેલી મિલકતોમાં અડધો હિસ્સો માંગીને

દાખલ કરવામાં આવેલો ભાગલા અને કબજાનો દાવો ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવ્યો છે. અપીલકર્તાની પ્રથમ અપીલ હાઈકોર્ટ દ્વારા રદ કરવામાં આવી છે.

દાવાનો આધાર પક્ષકારોના પિતા ગણપતિની નાની બહેન શ્રીમતી મહાદેવી દ્વારા ૯ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૪૭ ના ભેટ દસ્તાવેજનું નિષ્પાદન હતું. જ્યારે ભેટ દસ્તાવેજનું નિષ્પાદન થયું, ત્યારે અપીલકર્તા ૧૩ વર્ષનો સગીર હતો. તે સમયે, પ્રતિવાદીનો જન્મ થયો ન હતો. ૧૯૩૬ માં, દાવો કરેલી મિલકતો ગણપતિ દ્વારા તેની નાની બહેન મહાદેવીને વેચવામાં આવી હતી. આ વેચાણ ગણપતિની કેટલીક લાચાર પરિસ્થિતિઓને કારણે કરવામાં આવ્યું હતું. મહાદેવી નિઃસંતાન હતી. તેણે ૧૯૩૬ થી ભેટ દસ્તાવેજના નિષ્પાદન સુધી મિલકતોનો આનંદ માણ્યો. તે જ મિલકતો પ્રશ્નમાં ભેટ દસ્તાવેજ હેઠળ ભેટમાં આપવામાં આવી હતી. જોકે, આ અપીલમાં વિવાદ એક ભેટમાં આપેલી મિલકત, એટલે કે સર્વે નંબર ૩૦૬ સુધી મર્યાદિત છે. અપીલકર્તા બાકીની મિલકતોના ભાગલા અંગે પ્રતિવાદીના દાવાને વિવાદ કરી રહ્યો નથી. અપીલકર્તા અનુસાર, ભેટ દસ્તાવેજ હેઠળ મિલકત સર્વે નંબર ૩૦૬ તેને સંપૂર્ણ રીતે આપવામાં આવી હતી અને પ્રતિવાદીને, ભેટ દસ્તાવેજના સાચા અર્થઘટન પર, તે મિલકતના ભાગલાનો દાવો કરવાનો કોઈ અધિકાર નથી. વૈકલ્પિક રીતે, એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે પ્રતિવાદીની તરફેણમાં હિતનું નિર્માણ જેનો જન્મ ભેટ

દસ્તાવેજનું નિષ્પાદન થયું ત્યારે થયો ન હતો તે સંપત્તિ હસ્તાંતરણ અધિનિયમ, ૧૮૮૨ (ટૂંકમાં, 'અધિનિયમ') ની કલમ ૧૩ ને ધ્યાનમાં રાખીને અમાન્ય છે. આ બંને દલીલોને ટ્રાયલ કોર્ટ અને હાઈકોર્ટ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવી નથી.

આ અપીલમાં વિચારણા માટે ઊભા થતા બે પ્રશ્નો છે:

૧. ૯ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૪૭ ના ભેટ દસ્તાવેજનું અર્થઘટન; અને
૨. અધિનિયમની કલમ ૧૩ ને ધ્યાનમાં રાખીને પ્રશ્નમાં મિલકતમાં પ્રતિવાદીની તરફેણમાં હિતના નિર્માણની માન્યતા.

ભેટ દસ્તાવેજમાં, દાતાએ તેના અવસાન સુધી તેના જીવનનિર્વાહ માટે મિલકત સર્વે નંબર ૩૦૬ જાળવી રાખી. દલીલ એ છે કે મહાદેવીના અવસાન પર ભેટ દસ્તાવેજના સાચા અર્થઘટન પર, અપીલકર્તા મિલકત સર્વે નંબર ૩૦૬ નો સંપૂર્ણ માલિક બન્યો. પ્રતિવાદીનો તેના પર કોઈ અધિકાર નથી. જવાબ ભેટ દસ્તાવેજના અર્થઘટન પર આધાર રાખશે. મૂળ ભેટ દસ્તાવેજ કન્નડ ભાષામાં છે. જ્યારે તેનું અંગ્રેજીમાં ભાષાંતર કરવામાં આવ્યું, ત્યારે તે નીચે મુજબ છે:

"આ ગામમાં સ્થાવર મિલકતો અને ઘરનો આ ભેટ દસ્તાવેજ ૯મી સપ્ટેમ્બર, ૧૯૪૭ ના રોજ શ્રીમતી મહાદેવી, પત્ની સુબ્રાય ભટ, આશરે ૨૫ વર્ષ, વ્યવસાય, ગૃહિણી, હાવ્યકા સમુદાયના, રહેઠાણ, કેરામાને,

સિદ્ધાપુર તાલુકાના ચાલુગર ગામ, દ્વારા દેવરુ ગણપતિ ભટ, આશરે ૧૩ વર્ષ, રહેઠાણ, કેરામાને, સિદ્ધાપુર તાલુકાના ચાલુગર ગામ, ની તરફેણમાં નિષ્પાદિત કરવામાં આવ્યો છે.

જ્યારે, હું નીચે જણાવેલ સ્થાવર મિલકતો અને ઘરની માલિક છું. નીચે જણાવેલ મિલકતો અને ઘરના હિતનું રક્ષણ કરવા માટે, હું તમામ મિલકતોને એક યોગ્ય વ્યક્તિને ભેટ તરીકે આપવાનું વિચારી રહી છું. કારણ કે તમે મારા ભાઈના પુત્ર છો અને તમે મારો પ્રેમ અને સ્નેહ પણ મેળવ્યો છે, અને જમીન અને ઘર અગાઉ તમારી પૈતૃક મિલકત હતી, તેથી મેં તમને સ્થાવર મિલકત અને ઘર ભેટ આપવાનું નક્કી કર્યું છે. અહીં વર્ણવ્યા મુજબ સિદ્ધાપુર તાલુકાના કેરામાનેના ચેલુગર ગામમાં સ્થિત મારી માલ્કી અધિકારમાં નીચે જણાવેલ શેડ્યૂલ સ્થાવર મિલકત, ઘર અને બેઠા જમીન/બેના જમીન અને કુમકી જમીન, વગેરે, સિદ્ધાપુર સબ-રજિસ્ટ્રારના અધિકારક્ષેત્ર/રેન્જમાં આજે તમને ભેટ આપવામાં આવી છે. હવે પછી ન તો મને ન તો અન્ય કોઈને શેડ્યૂલ સ્થાવર મિલકત અને ઘર વગેરે પર કોઈ અધિકાર, ટાઈટલ અને હિત કોઈપણ રીતે રહેશે અને તમારે આ મિલકતનો સંપૂર્ણ માલિક તરીકે આનંદ માણવાનો છે. તેથી, ભવિષ્યમાં તમારે રેવન્યુ, ટેક્સ, સ્થાનિક ભંડોળ ચૂકવવું અને સહન કરવું પડશે અને સરકારી સરહદના પત્થરોનું સમારકામ, વગેરે. તમારે

મિલકતનો તમારી પોતાની તરીકે આનંદ માણવો અને સફળ થવું પડશે. કારણ કે તમે સગીર છો, શેડ્યૂલ મિલકત સ્થાવર મિલકત અને ઘરની ખેતી/વ્યવસ્થા તમારા પિતા ગણપતિ દેવરુ ભટ દ્વારા સગીર બાળકના વાલી તરીકે કરવામાં આવશે અને તે તમારા માટે આરક્ષિત રહેશે. મિલકત પૈકી, મેં મારા અવસાન સુધી મારા જીવનનિર્વાહ માટે સર્વે નંબર ૩૦૬, ક્ષેત્રફળ ૧-૬-૦, મૂલ્યાંકન ૧૬-૦-૦, ની મિલકત જાળવી રાખી છે અને મારા મૃત્યુ પછી, આ મિલકત તમારી રહેશે અને અન્ય કોઈને તેના પર કોઈ અધિકાર કે ટાઈટલ રહેશે નહીં. જો તમારા માતાપિતાને કોઈ પુરુષ બાળકો જન્મે, તો તમે વર્ણવેલ સ્થાવર મિલકત અને ઘરનો તે પુરુષ બાળકો સાથે સંયુક્ત ધારક તરીકે આનંદ માણશો. તેથી, સ્થાવર મિલકતો, ઘર વગેરેનો આ ભેટ દસ્તાવેજ નિષ્પાદિત કરવામાં આવ્યો છે.

સિદ્ધાપુર તાલુકાના ચાલુગર ગામમાં સ્થિત સ્થાવર મિલકતનું વર્ણન/શેડ્યૂલ."

ભેટ દસ્તાવેજનું નિષ્પાદન પ્રશ્નમાં નથી. ભેટ દસ્તાવેજની માન્યતા પણ અહીં દર્શાવેલ હદ સુધી સિવાય પ્રશ્નમાં નથી.

રચનાનો નિયમ સારી રીતે સ્થાપિત છે કે દસ્તાવેજના નિષ્પાદન કરનારનો ઈરાદો તેના સામાન્ય કુદરતી અર્થમાં તમામ શબ્દોને ધ્યાનમાં લીધા પછી નક્કી કરવાનો છે. નિષ્પાદન કરનારના ઈરાદાને જાણવા માટે દસ્તાવેજને સમગ્ર રીતે વાંચવાની જરૂર છે. તે સંજોગોને પણ ધ્યાનમાં લેવું જરૂરી છે કે જેના હેઠળ કોઈ ચોક્કસ શબ્દોનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હોય.

હવે, ઉપરોક્ત સિદ્ધાંતોને ધ્યાનમાં રાખીને, ચાલો આપણે વર્તમાન કેસના સ્વીકૃત તથ્યોને ધ્યાનમાં લઈએ. દાતાએ તેના ભાઈ પાસેથી તેની લાચાર પરિસ્થિતિઓને કારણે તમામ મિલકતો ખરીદી હતી. જ્યારે ભેટ આપવામાં આવી, ત્યારે પક્ષકારોના માતાપિતા જીવંત હતા. મિલકતો પૈતૃક હતી. દાતા નિઃસંતાન હતી. અપીલકર્તા સગીર હતો. પ્રતિવાદીનો જન્મ થયો ન હતો. પ્રતિવાદીની જન્મ તારીખ ૯મી નવેમ્બર, ૧૯૪૯ છે.

હવે આપણે ભેટ દસ્તાવેજ પર પાછા ફરીશું. તે સ્પષ્ટપણે દાતાનો ઈરાદો દર્શાવે છે કે જો ભેટ દસ્તાવેજના નિષ્પાદન પછી કોઈ પુરુષ બાળકો જન્મે, તો મિલકતોનો આનંદ અપીલકર્તા દ્વારા તેમની સાથે સંયુક્ત ધારક તરીકે માણવો જોઈએ. મિલકત સર્વે નંબર ૩૦૬ ના સંદર્ભમાં, "આ મિલકત તમારી રહેશે અને અન્ય કોઈને તેના પર કોઈ અધિકાર અને ટાઈટલ રહેશે નહીં" એ શબ્દોને અલગથી વાંચી શકાય નહીં. આ શબ્દો પછી તરત જ એવા શબ્દો આવે છે કે "જો

તમારા માતાપિતાને કોઈ પુરુષ બાળકો જન્મે, તો તમે વર્ણવેલ સ્થાવર મિલકત અને ઘરનો તે પુરુષ બાળકો સાથે સંયુક્ત ધારક તરીકે આનંદ માણશો". મિલકત સર્વે નંબર ૩૦૬ ને સંબંધિત કોઈ અપવાદ નથી. જ્યારે દાતાએ કહ્યું કે 'અન્ય કોઈને તેના પર કોઈ અધિકાર કે ટાઈટલ રહેશે નહીં', ત્યારે તે ફક્ત અગાઉ જણાવેલ વાતને પુનરાવર્તિત કરી રહી હતી કે તેણે અપીલકર્તાને સ્થાવર મિલકત અને ઘર ભેટ આપવાનું નક્કી કર્યું હતું કારણ કે તે સમયે, અપીલકર્તા દાતાના ભાઈનો એકમાત્ર પુરુષ બાળક હતો. ભેટ દસ્તાવેજમાં એવા કોઈ લાયકાત ધરાવતા શબ્દો નથી કે જે અજાત પુરુષ બાળકોને મિલકત સર્વે નંબર ૩૦૬ ના ટાઈટલમાંથી બાકાત રાખવાનો દાતાનો ઇરાદો દર્શાવે, જે તેણે તેના જીવનકાળ દરમિયાન જાળવણી માટે જાળવી રાખી હતી. સમગ્ર દસ્તાવેજ વાંચતા સ્પષ્ટપણે દાતાનો ઇરાદો દર્શાવે છે કે ભેટમાં આપેલી તમામ મિલકતો તેના ભાઈના પરિવારમાં, તેમની પૈતૃક મિલકતો હોવાને કારણે, રહેશે. અને તેનો અપીલકર્તા અને અન્ય પુરુષ બાળકો જે જન્મે છે તેઓ સંયુક્ત ધારક તરીકે કોઈપણ મિલકતનો અપવાદ વિના આનંદ માણશે. ભેટ દસ્તાવેજમાંના શબ્દો જેના પર અપીલકર્તા દ્વારા આધાર રાખવામાં આવ્યો છે તેને અલગથી જોઈ શકાય નહીં. દસ્તાવેજ વાંચતા એવું દર્શાવતું નથી કે દાતાનો ઇરાદો અપીલકર્તાની તરફેણમાં સંપૂર્ણ અધિકાર બનાવવાનો હતો. દસ્તાવેજની ભાષા અને ભાવ સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે મહાદેવીનો ઇરાદો તેના ભાઈના તમામ પુરુષ

બાળકોને કોઈપણ મિલકતનો અપવાદ વિના સંયુક્ત ધારક બનાવવાનો હતો. ભેટ દસ્તાવેજનું નીચેની અદાલતો દ્વારા યોગ્ય રીતે અર્થઘટન કરવામાં આવ્યું છે.

બીજા પ્રશ્નનો જવાબ અધિનિયમની કલમ ૧૩ અને ૨૦ ના અર્થઘટન પર આધાર રાખે છે, જે નીચે મુજબ છે:

"૧૩. અજાત વ્યક્તિના લાભ માટે હસ્તાંતરણ- જ્યાં, મિલકતના હસ્તાંતરણ પર, તેમા કોઈ હિત તે સમયે અસ્તિત્વમાં ન હોય તેવી વ્યક્તિના લાભ માટે બનાવવામાં આવે છે, તે જ હસ્તાંતરણ દ્વારા બનાવવામાં આવેલા અગાઉના હિતને આધીન, આવી વ્યક્તિના લાભ માટે બનાવેલ હિત ત્યારે જ અમલમાં આવશે, સિવાય કે તે મિલકતમાં હસ્તાંતરણ કરનારના બાકીના હિતના સમગ્ર ભાગ સુધી વિસ્તરે.

૨૦. જ્યારે અજાત વ્યક્તિ તેના લાભ માટેના હસ્તાંતરણ પર નિહિત હિત (વેસ્ટેડ ઇન્ટરેસ્ટ) મેળવે છે-જ્યાં, મિલકતના હસ્તાંતરણ પર, તે સમયે જીવંત ન હોય તેવી વ્યક્તિના લાભ માટે કોઈ હિત બનાવવામાં આવે છે, તો તે તેના જન્મ પર, સિવાય કે હસ્તાંતરણની શરતોથી વિપરીત ઈરાદો દેખાય, નિહિત હિત મેળવે છે, જોકે તે તેના જન્મ પર તરત જ તેના આનંદનો હકદાર ન હોય."

અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલની દલીલ એ છે કે દાતાએ અજાત પુરુષ બાળક, એટલે કે પ્રતિવાદી, ના લાભ માટે સમગ્ર મિલકત સર્વે નંબર ૩૦૬ નું હિત બનાવ્યું ન હોવાથી, ભેટ દસ્તાવેજ હેઠળ બનાવવાનો પ્રયાસ કરાયેલ હિત અમાન્ય છે. સમર્થનમાં, વિદ્વાન વકીલ રાજ બજરંગ બહાદુર સિંહ વિ. ઠાકુરૈન બખ્તરાજ કુઅર [એઆઈઆર ૧૯૫૩ એસસી ૭] ના નિર્ણયના ફક્ત ૧૪ માં કરવામાં આવેલી ટિપ્પણીઓ પર આધાર રાખે છે, જે નીચે મુજબ છે:

"અલબત્ત આ પોતે જ પ્રતિવાદીને કોઈ આરામ આપતું નથી; તેને સ્થાપિત કરવું પડશે, જેથી તે વાદીના દાવાને પ્રતિકાર કરી શકે, કે વસિયત (વિલ) ધુજ સિંહના મૃત્યુ પછી તેની તરફેણમાં સ્વતંત્ર હિત બનાવ્યું. જેમ કે આપણે પહેલાથી જ કહ્યું છે, વસિયતકર્તાએ ધુજ સિંહના અનુગામી વારસદારોની તરફેણમાં ક્રમિક જીવન વસાહતો (સક્સેસિવ લાઈફ એસ્ટેટ) બનાવવાનો ઈરાદો રાખ્યો હતો. આ, અપીલકર્તા દ્વારા દલીલ કરવામાં આવે છે કે કાયદામાં માન્ય નથી અને તેણે ટાગોર વિ. ટાગોર [૧૮ ડબ્લ્યુ.આર. ૩૫૯] ના કેસ પર આધાર રાખ્યો. તે સાચું છે કે અજાત વ્યક્તિની તરફેણમાં કોઈ હિત બનાવી શકાતું નથી પરંતુ જ્યારે કોઈ વર્ગ અથવા વ્યક્તિઓની શ્રેણીને ભેટ આપવામાં આવે છે, જેમાંથી કેટલાક અસ્તિત્વમાં છે અને કેટલાક નથી, ત્યારે તે સંપૂર્ણપણે નિષ્ફળ જતું નથી, તે તે વ્યક્તિઓને સંબંધિત માન્ય છે જેઓ વસિયતકર્તાના

મૃત્યુ સમયે અસ્તિત્વમાં છે અને બાકીના માટે અમાન્ય છે. વિધવા, જે ધુજ સિંહની આગામી વારસદાર છે, તે વસિયતકર્તાના મૃત્યુ સમયે અસ્તિત્વમાં હતી અને તેની તરફેણમાં બનાવેલ જીવન હિત ચોક્કસપણે અમલમાં આવશે. આમ તેણે વસિયત હેઠળ તેના પતિના મૃત્યુ પછી, તેના પોતાના કુદરતી જીવનના સમયગાળા સાથે સુસંગત, દાવો કરેલી મિલકતોમાં હિત મેળવ્યું અને વાદીને પરિણામે કબજાનો કોઈ વર્તમાન અધિકાર નથી."

આધારિત નિર્ણયના સંક્ષિપ્ત તથ્યો એ છે કે એક વસિયત રાજા બિશેશ્વર બક્સ સિંહ દ્વારા નિષ્પાદિત કરવામાં આવી હતી. વસિયત, અન્ય બાબતોની સાથે, જણાવ્યું કે વસિયતકર્તાના મૃત્યુ પછી તેના નાના પુત્ર અને તેના વારસદારો અને અનુગામીઓ, પેઢી દર પેઢી, કોઈ મુશ્કેલી અનુભવી શકે નહીં અને તેમની વચ્ચે કોઈ ઝઘડો ન થાય, તેથી, તે ચોક્કસ ગામોને સંબંધિત નિષ્પાદિત કરવામાં આવી રહી છે જેથી વસિયતકર્તાના મૃત્યુ પછી, તેનો નાનો પુત્ર તે મિલકતોનો આનંદ માણી શકે. નાના પુત્ર અને તેના વારસદારો, હસ્તાંતરણની સત્તા વિના, તે મિલકતોને સંબંધિત અન્ય અધિકારોનો ઉપયોગ કરશે. જ્યારે વસિયતનું નિષ્પાદન થયું, ત્યારે પ્રતિવાદી, રાજા બિશેશ્વર બક્સ સિંહના નાના પુત્રની પત્ની હોવાને કારણે, પહેલેથી જ ત્યાં હતી. વસિયતના અર્થઘટન પર, એવું ઠરાવવામાં આવ્યું કે નાના પુત્રને તેના પિતાની વસિયતની

શરતો હેઠળ મિલકતોમાં ફક્ત જીવન હિત હતું. જો તે સંપૂર્ણ હિત હોત, તો મિલકત વસિયતકર્તાના મોટા પુત્રને પાછી આવી હોત. વસિયતનું અર્થઘટન કરતા, એવું ઠરાવવામાં આવ્યું કે વસિયતકર્તાએ તેના નાના પુત્રના અનુગામી વારસદારોની તરફેણમાં ક્રમિક જીવન હિત બનાવવાનો ઇરાદો રાખ્યો હતો જે કાયદામાં માન્ય નથી. આ સંજોગો હેઠળ, કોર્ટે ટિપ્પણી કરી કે અજાત વ્યક્તિની તરફેણમાં કોઈ હિત બનાવી શકાતું નથી. આધારિત નિર્ણય વર્તમાન કેસના તથ્યો અને સંજોગોમાં લાગુ પડતો નથી. વર્તમાનમાં કોઈ એવો કેસ નથી જ્યાં ભેટ દસ્તાવેજ હેઠળ કોઈ ક્રમિક હિત બનાવવામાં આવ્યું હોય.

અજાત વ્યક્તિની તરફેણમાં હિતના હસ્તાંતરણ પર કોઈ પ્રતિબંધ નથી. કલમ ૨૦ અજાત વ્યક્તિના લાભ માટે હિત બનાવવાની પરવાનગી આપે છે જે તેના જન્મ પર હિત મેળવે છે. કોઈ પણ જોગવાઈ અમારા ધ્યાન પર લાવવામાં આવી નથી જે એવી શરત રાખે કે અજાત વ્યક્તિની તરફેણમાં મિલકતમાં સંપૂર્ણ હિત બનાવી શકાતું નથી. કલમ ૧૩ વર્તમાન કેસના તથ્યો અને સંજોગોને લાગુ પડતી નથી. વર્તમાન કેસમાં, દાતાએ મિલકત તે સમયે જીવતા અપીલકર્તાની તરફેણમાં ભેટ આપી અને તે પણ શરત રાખી કે જો તેના ભાઈને અન્ય પુરુષ બાળકો પછીથી જન્મે તો તેઓ અપીલકર્તા સાથે સંયુક્ત ધારક રહેશે. આવી શરત અધિનિયમની કલમ ૧૩ દ્વારા અસરગ્રસ્ત નથી. આવા અધિકારનું નિર્માણ

અધિનિયમની કલમ ૨૦ હેઠળ માન્ય છે. આમ, પ્રતિવાદી તેના જન્મ પર મિલકતનો હકદાર બન્યો. આ દૃષ્ટિકોણમાં, બીજી દલીલમાં પણ કોઈ દમ નથી.

ઉપરોક્ત કારણોસર, અપીલ રદ કરવામાં આવે છે. પક્ષકારોને તેમના પોતાના ખર્ચાઓ ભોગવવા માટે છોડી દેવામાં આવે છે.

અપીલ રદ.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.